

Н. О. ТОПІШКО*

МІЖВІДОМЧА РОЗШИРЕНА НАРАДА З ПИТАНЬ ДОТРИМАННЯ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ПОПОВНЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АРХІВНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ АУДІОВІЗУАЛЬНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ЗБЕРЕЖЕННЯ

Серед важливих питань архівної галузі надзвичайно гостро стоїть проблема розширення джерельної бази Національного архівного фонду (далі – НАФ) аудіовізуальними документами. Утворювачами аудіовізуальних документів є інформаційні агентства, телекомпанії та студії різних форм власності, редакції газет і журналів, які виступають джерелами комплектування Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного (далі – ЦДКФФА України). Проте далеко не всі організації, віднесені до списку установ – джерел комплектування НАФ, дотримуються вимог чинного законодавства. Ігнорування норм Закону України “Про обов’язковий примірник документів” теле-радіокомпаніями та друкованими періодичними виданнями ставить під загрозу збереження новітньої історії України, оскільки аудіовізуальні документи не надходять на зберігання до архіву і відсутня гарантія їх збереження за його межами.

Від 2005 р. питання виконання вимог Закону неодноразово порушувалось ЦДКФФА України у зверненнях до Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності, на парламентських слуханнях та перед Державним комітетом телебачення і радіомовлення України.

У серпні 2010 р. у відповідь на чергове звернення Держкомархіву до Кабінету Міністрів України Міністр Кабінету Міністрів України А. В. Толстоухов дав доручення Держкомархіву, Держкомтелерадіо та Міністерству культури і туризму України детально вивчити питання забезпечення виконання вимог законодавства щодо регулювання інформаційних відносин, пов’язаних із поповненням НАФ.

Зазначеній проблемі і була присвячена міжвідомча розширена нарада з питань дотримання чинного законодавства щодо поповнення

* *Топішко Ніна Олександрівна* – директор Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. С. Пшеничного, заслужений працівник культури України.

Учасники міжвідомчої розширеної наради з питань дотримання чинного законодавства щодо поповнення Національного архівного фонду України аудіовізуальними документами та забезпечення їх збереження.
м. Київ, 10 листопада 2010 р.

НАФ аудіовізуальними документами та забезпечення їх збереженості, яка відбулася 10 листопада 2010 р. у Будинку кіно.

У роботі наради взяли участь: Міністр Кабінету Міністрів України А. В. Толстоухов, Голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності В. О. Яворівський, Голова Держкомархіву О. П. Гінзбург, Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України Ю. О. Плаксюк, заступник Міністра культури і туризму України Т. Г. Кохан, Голова Національної спілки кінематографістів України С. В. Тримбач, Голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Ю. К. Савчук, генеральний директор Національного інформаційного агентства “Укрінформ” В. Ф. Чамара та ін.

Серед запрошених – представники 32 установ – джерел формування НАФ аудіовізуальними документами. Однак у роботі наради взяли участь лише 11 з них, зокрема, “Українське інформаційне агентство” (Укрінформ), Національна телекомпанія України, Національна радіокомпанія України, ТРК “Культура”, ТОВ “НІС” (“УНТК”), Національний центр О. Довженка, ТОВ “Віател”, Національна кінематека України, Укртелефільм, Укркінохроніка, Національна музична академія ім. П. І. Чайковського.

Із вступним словом до учасників наради звернулися Голова Держкомархіву О. П. Гінзбург та Міністр Кабінету Міністрів України

У президії засідання зліва направо: Голова Держкомтелерадіо Ю. О. Плаксюк, заступник Міністра культури і туризму України Т. Г. Кохан, Міністр Кабінету Міністрів України А. В. Толстоухов, Голова Державного комітету архівів України О. П. Гінзбург, перший заступник Голови Держкомархіву І. Б. Матяш.
м. Київ, 10 листопада 2010 р.

А. В. Толстоухов. З доповіддю виступила директор ЦДКФФА України Н. О. Топішко.

У обговоренні взяли участь В. О. Яворівський, Т. Г. Кохан, Ю. О. Плаксюк, С. В. Тримбач, В. Ф. Чамара, Г. І. Криворчук, Д. О. Швидченко та ін.

У центрі уваги учасників заходу знаходився проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доставляння обов’язкового примірника документів”, підготовлений Держкомтелерадіо з метою встановлення відповідальності за порушення порядку доставляння обов’язкового примірника документів.

Результатом наради стали рекомендації, які покликані розв’язати проблему наповнення Національного архівного фонду України і збереження аудіовізуальних документів для наступних поколінь:

Кабінету Міністрів України розглянути пропозицію Держкомархіву про включення до Плану заходів з підготовки та відзначення 20-ї річниці незалежності України акції з відкриття нових будівель Комплексу центральних державних архівів України, які споруджуються на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2007. № 1041-р “Про затвердження проекту та титулу будови “Реконструкція та розвиток комплексу споруд центральних державних архівів по вул. Солом’янській, 24 у м. Києві”.

Із доповіддю виступає директор ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного
Н. О. Топішко.
м. Київ, 10 листопада 2010 р.

Комітету Верховної Ради України взяти на себе функцію сприяння розгляду та прийняттю Верховною Радою України Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доставляння обов’язкового примірника документів”.

Міністерству культури і туризму України сприяти заходам на підтримку виконання законів щодо збагачення Національного архівного фонду новими аудіовізуальними документами з історії України періоду незалежності та їх збереження, ініціювати та підтримувати проекти з популяризації архівної спадщини.

Державному Комітету телебачення і радіомовлення України забезпечити супровід у Кабінеті Міністрів України проекту закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доставляння обов’язкового примірника документів”.

Державному комітету архівів України сприяти спрямуванню коштів на модернізацію матеріально-технічної бази ЦДКФФА України шляхом реконструкції нині діючого приміщення архіву та добудови нового приміщення, їх технічного оснащення із застосуванням кращих світових зразків і новітніх технологій.

На період до прийняття нового законопроекту “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення доставляння обов’язкового примірника документів” Національній Раді України з питань телебачення і радіомовлення посилити контроль за виконан-

Голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Ю. К. Савчук демонструє фотодокументи з колекції громадської діячки, правозахисниці, журналістки Н. Світличної, сформованої нею під час роботи в Закордонному представництві Української Гельсінської Спілки та Українській редакції радіо “Свобода”.
м. Київ, 10 листопада 2010 р.

ням установами – виробниками аудіовізуальної продукції вимог Закону України “Про обов’язковий примірник документів” щодо передавання аудіовізуальних документів до ЦДКФФА України.

Джерелам комплектування належить забезпечити чіткий облік та умови зберігання аудіовізуальних документів хронікально-документального характеру власного виробництва та регулярно надавати до ЦДКФФА України інформацію про їх кількість і склад.

ЦДКФФА України, у свою чергу, взяти на себе зобов’язання регулярно надавати установам – виробникам аудіовізуальної продукції консультативно-методичну допомогу у питаннях забезпечення збереженості документів, проведенні їх експертизи цінності з метою віднесення до НАФ.

Прикладом виконання вимог Закону України “Про обов’язковий примірник документів” стало підписання угоди з Національною телекомпанією України про передавання на зберігання до ЦДКФФА України відеофільмів режисера О. Рябокриса. Голова Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України Ю. К. Савчук підкреслив виняткове значення збереження архівних документів у спеціалізованих архівних установах і заявив про заплановане передавання на постійне зберігання до ЦДКФФА України фотодокументів з колекції громадської діячки, правозахисниці, журна-

Заступник завідувача редакції – завідувач відділу кіновідеофондів Національної телекомпанії України В. О. Якимець та начальник відділу формування НАФ та діловодства ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного А. М. Шелест під час підписання акта про передавання до архіву документальних відеофільмів режисера О. Рябокриса.
м. Київ, 10 листопада 2010 р.

лістки Н. Світличної, сформованої нею під час роботи в Закордонному представництві Української Гельсінської Спілки та Українській редакції радіо “Свобода”.

Для учасників заходу та представників мас-медіа було показано відеоролик, що репрезентував основні аспекти діяльності ЦДКФФА України у справі збереження аудіовізуальної спадщини.

Учасники наради констатували необхідність акумуляції спільних зусиль для невідкладного вирішення питання щодо поповнення НАФ аудіовізуальними документами та забезпечення їх збереження.